

Ze sbírek muzea: Kachle

Jednou z mála výtečných možností, jak se dnešní člověk může setkat se světem středověké lidové tvorby, jsou kachle. Říčanští „amatérští“ archeologové jich před mnoha desetiletími nashromáždili celou řadu. Většinou se jedná o zlomky, které však díky analogiím lze rekonstruovat.

Počátek výskytu kachlových kamen lze na našem území vidět ve 13. století. Díky kachlovým kamnům se vytápěná místnost stala příjemnější pro své obyvatele, neboť ze stěn kamen akumulované teplo sálalo nějakou dobu i po vyhasnutí ohně, zároveň odpadly nepříjemnosti s kouřem z otevřeného ohniště a zlepšila se tak čistota v místnosti.

Ke stavbě kamen se užívaly nejprve tzv. nádobkové kachle, tj. vlastně kachle, jejichž tvar vycházel z tvaru keramických nádob. Velmi záhy si lidé (zpočátku šlechtici či bohatší měšťané) kachlová kamna chtěli nějakým způsobem vyzdobit, přeci jen u nich trávili v zimních dobách hodně času, a tak již v gotice došlo k zavedení tzv. kachlů reliéfních, jinak též komorových. Na jejich čelní stěně se uplatnila škála motivů od erbovních, přes hojně užívané náboženské až po ty světské, kterých rovněž nebylo málo.

V našem muzeu naleznete zástupce všech výše zmíněných okruhů. Na fotografii vidíte nejlépe zachovaný kus z našich sbírek, rozlomený sice ve dvě, ale dochovaný v celistvosti. Zobrazený náboženský výjev „pelikán krmící mláďata vlastní krví“ odkazuje na Ježíšovu krev, kterou prolil na kříži za spásu lidstva, patří tak do bohaté skupiny christologických motivů.

Martin Hůrka

Říčanský Kurýr 2013/2